

פרק ז': סוגיות מיוחדות

פרק זה מתייחס לסוגיות החוזרות ועולות במקרים רבים ולפיכך הוחלט על מדיניות אחידה לגביהן.
אי אפשר לקבוע נכות לא מזכה ולקבוע דרגת אי כושר.

1. חירשות

הגדרת חירשות – מי שאין לו שרידי שמיעה אפקטיביים ונקבעה לו בשל כך נכות רפואית בשיעור של 50% לפחות לפי סעיף 72 א' למבחנים הרפואיים.
חירשות מהווה סוגיה מיוחדת בשל המאפיינים הייחודיים לה.
חרש, כמו בעלי מוגבלויות אחרות, עשוי להיות בעל כישורים טבעיים טובים ואפילו טובים מאוד. אולם, הקושי בתקשורת פוגע ביכולתו לרכישת שפה וביכולתו להשתמש בה לצורכי לימודים ועבודה. שפה מהווה את הבסיס לכל למידה, לפיכך גם כאשר כישוריו של החרש טובים, נדרשת ממנו השקעה עצומה כדי להשתלב בלימודים רגילים וכן בתעסוקה. יתר על כן בשל קשיי התקשורת, ואפילו במקרים שהחרש הוא בעל יכולת מעולה של דיבור וקריאת שפתיים, מסתייגים מעבידים רבים מקבלת עובד חרש לעבודה, ויש צורך בתהליכים מיוחדים של הכשרה מקצועית והשמה, על מנת למצוא לחרש מקצוע ומקום עבודה מתאים.
ואחרון – בשל אופי המגבלה, חלק מן החרשים חשדנים כלפי הסובב אותם וקשה להם ליצור יחסי אמון הנדרשים כמעט בכל סביבת עבודה, דבר המקשה עוד יותר על קליטתם בעבודה והישארותם בה לאורך זמן.
למרות האמור לעיל חשוב להדגיש כי חרש מסוגל, בהתאם לכישוריו, להשתלב במגוון גדול של עיסוקים, החל מעבודה גופנית קשה ועד לעבודה ברמה אקדמית.

הנחיות להחלטה

יש לקחת בחשבון ההגבלות שהוזכרו לעיל בעת קביעת דרגת אי כושר לחרש כלהלן:

א. יש לקבוע דרגת אי כושר לאדם עם חירשות בהתאם לפגיעה הקבועה בכושרו להשתכר. פגיעה זו מושפעת בעיקר מיכולת התקשורת שלו וכישוריו הטבעיים. יש חרשים שאין לקבוע להם דרגות אי כושר בשל היכולת התפקודית הטובה שלהם, יש מי שהפגיעה באי הכושר חלקית. למי שאינם מסוגלים להשתכר בשל שילוב של חירשות, חוסר תקשורת וכישורים נמוכים שאינם מאפשרים הבנת הוראות, יש לקבוע דרגת אי כושר מלאה.

ב. לגבי דרגת אי כושר לנכה הנמצא בפועל בתוכנית שיקום ראה בפרק ח'.

ג. אם בנוסף ל-60% בגין חירשות יש גם 40% אפזיה הנכה מוגדר כנכה קשה (ראה לעיל)